

VREG

uw gids op de
energiemarkt

Koning Albert II-laan 20 bus 19
1000 BRUSSEL
www.vreg.be

Consultatiedocument van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt

van 25 januari 2019

met betrekking tot de vaststelling van de tariefstructuur periodieke distributienettarieven
elektriciteit voor piekgemeten klanten met een grootverbruiksmeterinrichting en/of
piekgemeten klanten die beschikken over een aansluiting met een decentrale productie-
eenheid met een vermogen groter dan 10 kVA

CONS-2019-01

Onderwerp van de consultatie

We houden een consultatie over een voorstel tot vaststelling van de tariefstructuur periodieke distributienettarieven elektriciteit voor piekgemeten klanten met een grootverbruiksmeterinrichting en/of piekgemeten klanten die beschikken over een aansluiting met een decentrale productie-eenheid met een vermogen groter dan 10 kVA met als doel dit voorstel, na verwerking van de reacties op voorliggende consultatie, te integreren en waar nodig verder te concretiseren in de tariefmethodologie 2021-.....

Consultatietermijn

Deze consultatie loopt van 28/01/2019 tot en met 11/03/2019.

Doelgroep

- Distributienetgebruikers;
- Distributienetbeheerders;
- Alle andere belanghebbenden.

Reacties

Reacties op deze consultatie worden verwacht op het e-mailadres tarieven@vreg.be. Gelieve steeds uw volledige naam en adres te vermelden.

Meer informatie?

Voor meer informatie over het verloop van de consultatie en de inhoud van het consultatiedocument kan u contact opnemen met Leen Vandezande via het algemeen nummer 1700 (kies 3 'andere vraag') of via tarieven@vreg.be.

Inhoudsopgave

1.	Onderwerp van de consultatie	4
1.1.	Traject voorafgaand aan deze consultatie	5
2.	Motivatie tot herziening van de tariefstructuur	6
3.	Huidige tariefstructuur voor piekgemeten klanten.....	8
3.1.	Periodiek tarief voor afname	8
3.2.	Periodiek tarief voor injectie	10
3.3.	Doorrekening transmissiekosten	11
4.	Voorgestelde nieuwe tariefstructuur voor piekgemeten klanten	11
4.1.	Periodiek tarief voor afname	11
4.1.1.	Toegangsvermogen	12
4.1.2.	Maandpiek	14
4.1.3.	Overschrijdingstarief	14
4.1.4.	Time-of-Use piek	15
4.2.	Periodiek tarief voor injectie	16
4.3.	Doorrekening transmissiekosten	17
4.4.	Flankerende maatregelen	18

1. Onderwerp van de consultatie

We houden een consultatie over een voorstel tot vaststelling van de tariefstructuur periodieke distributienettarieven elektriciteit voor piekgemeten klanten met een grootverbruiksmetinginrichting en/of piekgemeten klanten die beschikken over een aansluiting met een decentrale productie-eenheid met een vermogen groter dan 10 kVA, vanaf 2021. Het voorstel vertrekt van de bestaande tariefstructuur en herzielt deze gedeeltelijk.

De algemene **tariefstructuur**, de tariefdragers¹ en de klantengroepen² zijn een onderdeel van de tariefmethodologie die door de VREG wordt vastgesteld.³ De tariefstructuur bepaalt op welke manier het door de VREG vastgelegde toegelaten inkomen van de distributienetbeheerder – en het hieruit volgende door de distributienetbeheerder per tariefcomponent toegewezen budget aan de verschillende klantengroepen – wordt aangerekend aan de verschillende distributienetgebruikers binnen elke klantengroep⁴. De tariefstructuur deelt de distributienetgebruikers op in klantengroepen⁵, legt de zogenaamde tariefdragers (kWh, kW, kW_{max}, kVarh, kVA, ...) vast en beïnvloedt zodoende hoeveel elke distributienetgebruiker binnen een bepaalde klantengroep aan nettarieven betaalt.

De voorliggende consultatie handelt enkel over de tariefstructuur van de **periodieke distributienettarieven**. Dit zijn de distributienettarieven die periodiek (maandelijks) worden aangerekend aan de distributienetgebruikers, i.t.t. de niet-periodieke distributienettarieven, die éénmalig worden aangerekend voor de aansluiting op het distributienet. De voorstellen opgenomen in deze consultatie betreffen bovendien enkel de afname en injectie van **elektriciteit**.

Het toepassingsgebied van de wijzigingen voorgesteld in deze consultatie beperkt zich tot **piekgemeten klanten met een grootverbruiksmetinginrichting⁶ en/of piekgemeten klanten die beschikken over een aansluiting met een decentrale productie-eenheid met een maximaal AC-vermogen groter dan 10 kVA**, hierna kortweg aangeduid als 'piekgemeten klanten'. Ook de tariefstructuur voor klanten met een kleinverbruiksmetinginrichting⁷ wensen we te herzien, maar de voorstellen hiertoe zullen deel uitmaken van een latere, aparte consultatie.

¹ Het begrip "tariefdrager" wordt in art. 1.1.3, 115°/1/1 Energiedecreet gedefinieerd als een "*objectieve, meetbare eenheid waarvoor er een distributienettarief bestaat*".

² Art. 1.1.3, 74°/1, Energiedecreet.

³ Art. 4.1.31, §3, 2° Energiedecreet.

⁴ Tarieven moeten proportioneel en niet discriminerend zijn (art. 4.1.32, § 4° Energiedecreet). Het verbod om netgebruikers te discrimineren verzet zich er echter niet tegen dat categorieën van netgebruikers op verschillende wijze worden behandeld indien voldaan is aan drie voorwaarden: er moet sprake zijn van (1) een objectief en pertinent onderscheid, (2) een geoorloofd doel en (3) een evenredige verhouding tussen de maatregel en het nagestreefde doel (zie bijvoorbeeld GwH 28 februari 2013, nr. 24/2013, B.3.2).

⁵ De (her)indeling van verschillende categorieën van netgebruikers in klantengroepen moet gebeuren conform de definitie van "klantengroep" in art. 1.1.3, 74°/1, Energiedecreet. Nieuwe klantengroepen moeten ingepast kunnen worden in deze decretale definitie.

⁶ Conform de ontwerp tekst TRDE opgenomen in CONS-2018-06 inzake de herziening van het TRDE en TRDG, te interpreteren als 'een meetinrichting waarmee een meting elektriciteit bij een elektriciteitsdistributienetgebruiker met een aansluitingsvermogen groter of gelijk aan 56 kVA wordt uitgevoerd'.

⁷ Conform het Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de uitrol van digitale meters, te interpreteren als 'een meetinrichting waarmee een meting elektriciteit bij een elektriciteitsdistributienetgebruiker met een aansluitingsvermogen onder 56 kVA wordt uitgevoerd'. Vandaag zijn de klanten met een kleinverbruiksmetinginrichting niet-piekgemeten, maar gegeven de vooropgestelde uitrol van digitale meters – met mogelijkheid tot registratie van het piekvermogen – zal deze situatie in de toekomst geleidelijk aan wijzigen.

We ambiëren de invoering van de nieuwe tariefstructuur voor piekgemeten klanten **vanaf 2021**. We streven ernaar de voorliggende voorstellen, na verwerking van de reacties op deze consultatie, te integreren – en waar nodig verder te concretiseren – in de tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2021-.... die, conform de procedure voor het opstellen van de tariefmethodologie bepaald in het Energiedecreet, ter overleg met de distributienetbeheerders en consultatie van de belanghebbenden zal worden voorgelegd.⁸ We zullen daarbij verwijzen naar de reeds verrichte consultaties en desgevallend motiveren met verwijzing naar vroegere werkzaamheden.⁹

We wensen met deze consultatie de principes van de nieuwe tariefstructuur alsook concrete voorstellen tot wijziging van de huidige tariefdragers af te toetsen. Het Energiedecreet geeft de VREG een ruime discretionaire bevoegdheid om tariefdragers vast te stellen, voor zover deze objectief en meetbaar zijn.¹⁰ De verdeelsleutels gehanteerd door de distributienetbeheerders voor de toewijzing van het budget per tariefcomponent over de klantengroepen maken geen voorwerp uit van de consultatie.

We geven in deze consultatie geen inschatting van de tarifaire gevolgen van de nieuwe tariefstructuur voor verschillende gebruiksprofielen omdat we van oordeel zijn dat we op dit moment geen betrouwbare simulatieresultaten kunnen voorleggen. Het te betalen periodiek nettatarief van iedere klant is naast de tariefstructuur – en dus de gekozen tariefdragers – afhankelijk van het toegelaten inkomen per distributienetbeheerder en de verdeling van het budget over de klantengroepen a.d.h.v. de verdeelsleutels. Het is op dit moment ongekend in welke zin deze elementen in de nieuwe reguleringsperiode zullen wijzigen. Daarom beperken we ons in deze consultatie tot de principes tot vaststelling van een nieuwe tariefstructuur. Vermits de distributienettarieven een afspiegeling van de werkelijke kosten moeten zijn, heeft een verlaging van de tarieven bij sommige netgebruikers, ten gevolge van een nieuwe tariefstructuur, in aanwezigheid van dezelfde kosten voor de distributienetbeheerders weliswaar tot gevolg dat anderen hogere tarieven zullen betalen.¹¹

Elke opmerking, zienswijze of voorstel aangaande voorliggende consultatietekst is welkom als reactie op deze consultatie. Bijkomend zijn in de tekst enkele specifieke vragen opgenomen waarover we in het bijzonder uw standpunt zouden willen kennen.

1.1. Traject voorafgaand aan deze consultatie

Deze consultatie maakt deel uit van een langer lopend traject, gestart in juni 2016 met de publicatie van CONS-2016-05. Met deze 1ste consultatie wensten we het draagvlak voor een capaciteitstarief, zowel bij piekgemeten als niet-piekgemeten klanten, en de basisprincipes van een eventuele tariefstructuurhervorming af te toetsen. Gevolg gevend aan de reacties op de consultatie en de diverse bezorgdheden, startten wij in 2017 aparte trajecten op voor de piekgemeten bedrijven enerzijds en de (althans vandaag) niet-piekgemeten gezinnen en kleine bedrijven anderzijds.

---

⁸ Art. 4.1.31, §1 en 2 Energiedecreet.

⁹ Indien belanghebbenden in de aanloop naar de nieuwe tariefmethodologie over de tariefstructuur bezwaren formuleren, zal de VREG hier uiteraard op antwoorden (art. 4.1.31, §2 Energiedecreet). De VREG zal zijn beslissingen ook volledig motiveren (art. 4.1.30, §3 Energiedecreet) en alle relevante stukken publiceren (art. 4.1.31, §4 Energiedecreet).

¹⁰ Deze vereisten vloeien overigens ook voort uit de beginselen van gelijkheid, niet-discriminatie en transparantie.

¹¹ Art. 4.1.32, § 1, 56° Energiedecreet - d.w.z. de kosten van de distributienetbeheerder globaal gezien moeten dekken – Brussel, 25 maart 2015.

Voor de piekgemeten bedrijven richtten we een expertengroep op die van voorjaar 2017 tot najaar 2018 op regelmatige basis samenkwam. De discussies in deze expertengroep werden gevoed door uitvoerige simulaties en data-analyses aangeleverd door de distributienetbeheerders.¹²

De voorstellen in voorliggende consultatie kwamen tot stand rekening houdende met de reacties op onze 1ste consultatie, de simulatieresultaten van de netbeheerders en de discussies gevoerd in de expertengroep.

2. Motivatie tot herziening van de tariefstructuur

De regulator is inzake distributienettarieven bevoegd om een bepaald beleid te voeren. Dit vloeit onder meer voort uit de Derde Elektriciteitsrichtlijn¹³. De beleidsmarge volgt uit een aantal toegekende tarifaire bevoegdheden, maar bijvoorbeeld ook uit de mogelijkheid om stimulansen toe te kennen.¹⁴

De richtsnoeren ter opstelling van de tariefmethodologie, zoals opgesomd in artikel 4.1.32, §1 van het Energiedecreet, bevestigen dat de uitoefening van de tarifaire bevoegdheid beleidskeuzes inhoudt, en een discretionaire beoordeling mogelijk maken. Aan de regulator wordt de ruimte gelaten om een eigen beleid te voeren en daarvoor de aangepaste criteria te kiezen.¹⁵ Het Energiedecreet bepaalt daarbij dat de VREG zijn tariefbevoegdheid uitoefent, rekening houdend met het algemene energiebeleid zoals gedefinieerd op Europees, federaal en gewestelijk niveau.¹⁶

De regelgeving legt evenwel geen welbepaalde manier van toewijzing van kosten op aan de regulator. Die keuze behoort tot de beleidsmarge van de regulator bij de uitoefening van zijn exclusieve bevoegdheid inzake tarieven. Dit wordt expliciet bevestigd door de Vlaamse decreetgever in de memorie van toelichting bij het decreet van 27 november 2015 houdende diverse bepalingen inzake energie:

“De regulator is immers vrij om al dan niet een capaciteitstarief in te voeren, maar als zij [sic] daartoe beslist, dan moeten bij de invoering van een dergelijk capaciteitstarief die tarieven rekening houden met regionaal objectiveerbare verschillen.”^{17,18}

¹² De hiertoe door de distributienetbeheerders gebruikte dataset bevatte kwartierwaarden van de ruim 21.000 toegangspunten met AMR meter aangesloten in het netgebied van de 7 distributienetbeheerders behorende tot de ex-Eandis groep en de ruim 7.000 toegangspunten met AMR meter aangesloten in het netgebied van de 4 distributienetbeheerders behorende tot de ex-Infrac groep, op Trans HS, 26-1 kV dan wel Trans LS, voor het jaar 2017. Voor de specifieke simulaties ter ondersteuning van de discussies omtrent Time-of-Use (cf. infra), werd de dataset uitgebreid naar 3 jaren (2015-2016-2017) en werden eveneens kwartierwaarden van 148 koppelpunten toegevoegd.

¹³ Zie bijvoorbeeld art. 36 en 37 Richtlijn 2009/72/EG van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit.

¹⁴ Zie bijvoorbeeld de artikelen 36, a), b), d), e), f) en g) alsook de artikelen 37.1.a), 37.6, a) en b) en 37.8 van de Derde Elektriciteitsrichtlijn.

¹⁵ Een niet-discriminerende en transparante toewijzing van de kosten is daarbij wel vereist. Daarnaast bepaalt art. 4.1.32, §1, 21° Energiedecreet dat de tarieven bij de invoering van een capaciteitstarief rekening houden met regionaal objectiveerbare verschillen.

¹⁶ Art. 4.1.30, §2 Energiedecreet.

¹⁷ 461 (2014-2015) nr. 1, p. 13.

¹⁸ Ten einde de regionale objectiveerbare verschillen (ROV) bij de distributienetbeheerders te kunnen identificeren, laten we momenteel een studie uitvoeren. We consulteerden in dit kader in het voorbije jaar (CONS-2018-03) een voorstel van criteria waarmee ROV's in de Vlaamse distributienetten kunnen geïdentificeerd worden en publiceerden het daarbij horende verslag (RAPP-2018-09). In 2019 wordt deze studie afgerond. We zullen

Om formeel de doelstellingen van een tariefstructuur te definiëren wordt wereldwijd verwezen en gebruik gemaakt van de beginselen van Bonbright voor een ideaal tariefontwerp.¹⁹ Bonbright stelt tien principes voor die een kader bieden waarin distributienettarieven moeten worden beoordeeld. Deze algemene basisprincipes werden recentelijk opgefrist door CEER bij het vaststellen van de richtsnoeren voor goede praktijken voor de ontwikkeling van distributienetwerktarieven.²⁰ In het rapport van CEER worden de basisbeginselen herschikt en gecondenseerd tot zeven sleutelprincipes: kostenreflectiviteit, niet-verstorend, kostendekking, niet-discriminerend, transparantie, voorspelbaarheid en eenvoud. Deze sleutelprincipes vormen een handvat bij het opstellen en evalueren van de tariefstructuur, waarbij, zoals CEER aangeeft, objectieven moeten geprioriteerd en afgewogen worden ten opzichte van elkaar.

Bij de totstandkoming van de voorliggende voorstellen werd bijzondere aandacht besteed aan onderstaande 3 objectieven:

Kostenreflectiviteit (in de betekenis van kostenallocatie)²¹

De belangrijkste drijfveer tot herziening van de bestaande tariefstructuur voor piekgemeten klanten ligt in het streven naar een tariefstructuur die de kosten voor het gebruik van het net optimaal reflecteert en hierdoor een meer evenwichtige toewijzing van deze kosten aan de verschillende netgebruikers bewerkstelligt, in functie van hun effectief gebruik van het net. De netgerelateerde kosten van de distributienetbeheerder worden in hoofdzaak gedreven door het vermogen waar de netgebruiker een beroep op doet; niet door de afname of injectie zelf. We stellen daarom voor om het aandeel van de capaciteitsterm – die vandaag al aanwezig is in de tariefstructuur voor piekgemeten klanten – te verhogen en de netgebonden kosten maximaal aan te rekenen op basis van capaciteitsgerelateerde tariefdragers.

Efficiënt gebruik van het net

Bij de keuze voor specifieke tariefdragers vormt ook het streven naar een efficiënt gebruik van het net een belangrijke motivatie. Met de nieuwe tariefstructuur willen we zowel de distributienetbeheerder beter in staat stellen de behoeften van zijn klanten goed in te schatten²² – en hierdoor zijn net correct te dimensioneren – als de netgebruikers aanzetten de beschikbare netcapaciteit optimaal te benutten²³. We verwachten in die zin dat de nieuwe structuur op termijn tot een verlaging van de netgerelateerde kosten kan leiden.

---

vervolgens onderzoeken of en in welke mate we met de ROV's kunnen rekening houden in een nieuwe tariefmethodologie en eventueel ook bij de wijze van vaststellen van het toegelaten inkomen van de netbeheerder.

¹⁹ Bonbright (1988). "Public Utility Tariffs".

²⁰ CEER (2017). "Electricity Distribution Network Tariffs CEER Guidelines of Good Practice".

²¹ Het principe van kostenreflectiviteit bij tariefregulering bestaat juridisch gezien enkel voor de verhouding tussen de tarieven en de achterliggende kosten, en niet voor de allocatie van de kosten aan de netgebruikers (HvB Brussel 25 maart 2015, 2013/AR/1274, § 90 e.v.). De kostenreflectiviteit van de tarieven moet in die juridisch bindende betekenis globaal worden beoordeeld, en niet o.b.v. het tarief dat elke categorie van netgebruikers betaalt. Dit sluit echter niet uit dat het belang van de toewijzing van de kosten aan de categorieën van netgebruikers die deze kosten veroorzaken, beleidsmatig gezien een uitgangspunt kan vormen bij de voorgenomen wijziging van de tariefstructuur.

²² Art. 4.1.32, §1, 15° Energiedecreet: "de tariefmethodologie moedigt de distributienetbeheerders aan om hun efficiëntie te verbeteren, de integratie van de markt en de bevoorradingszekerheid te bevorderen en aan onderzoek en ontwikkeling te doen die nodig zijn voor hun activiteiten. Daarbij wordt onder andere rekening gehouden met de uitvoering van hun investeringsplannen".

²³ Art. 4.1.32, §1, 16° Energiedecreet bepaalt dat de structuur van de tarieven niet alleen het rationeel gebruik van energie maar ook het rationeel gebruik van de infrastructuren moet bevorderen.

Harmonisatie en transparantie

Gegeven het recente ontstaan van Fluvius System Operator cvba grijpen we deze herziening tot slot aan om de huidige verschillen in tariefstructuur, zoals toegepast door de distributienetbeheerders²⁴ behorende tot de voormalige werkmaatschappij Eandis System Operator cvba enerzijds vs. deze behorende tot de voormalige werkmaatschappij Infrac cvba anderzijds (hierna kortweg aangeduid als 'Eandis' en 'Infrac'), te reduceren en zodoende ook de algemene eenvoud en transparantie te verhogen²⁵.

3. Huidige tariefstructuur voor piekgemeten klanten

Om de voorstellen tot wijziging van de tariefstructuur – beschreven in Sectie 4 – goed te kunnen kaderen, vatten we hieronder de huidige tariefstructuur voor piekgemeten klanten beknopt samen.

3.1. Periodiek tarief voor afname

De huidige tariefcomponenten en tariefdragers voor afname door piekgemeten klanten worden weergegeven in Tabel 1.

Tabel 1. Huidige tariefcomponenten en tariefdragers voor afname door piekgemeten klanten op Trans HS, > 26-36 kV, 26-1 kV, Trans LS en LS

	TARIEFCOMPONENT	TARIEFDRAGER		
NETGEBONDEN TARIEVEN	Tarief gebruik van het net		BASISTARIEF	
	Onderschreven & bijkomend vermogen			
		<i>jaarpiek</i> <i>(incl. toepassing afvlakkingscoëfficiënt bij Eandis)</i>		€/kW _{max/jaar}
				€/kWh
		<i>begrensd tot maximumtarief</i>		€/kWh
	Tarief systeemdiensten			€/kWh
	Tarief meet- & telactiviteit	<i>AMR of MMR</i>		€/jaar *
	Tarief ondersteunende diensten			
	Netverliezen			€/kWh
	Reactieve energie	<i>overschrijdingstarief</i>		€/kVarh
Tarief ODV		€/kWh		
Toeslagen		€/kWh		

* Na oprichting databeheerder: kosten databeheerder → databeheertarieven

We beklemtonen hierbij eerst het onderscheid tussen netgebonden vs. niet-netgebonden tariefcomponenten. Deze consultatie legt zich toe op een herziening van de structuur van de netgebonden tariefcomponenten of m.a.w. die tariefcomponenten waaraan kosten toegewezen

²⁴ Art. 4.1.32, §1, 7° Energiedecreet gaat weliswaar niet zo ver daar waar gevraagd wordt dat de tariefstructuur uniform is per distributienetgebied.

²⁵ Zo bepaalt art. 4.1.32, §1, 1° Energiedecreet onder meer dat de tariefmethodologie transparant moet zijn.

worden die effectief gerelateerd zijn aan het gebruik van het net. Voor de niet-netgebonden tariefcomponenten *Tarief openbaredienstverplichtingen (ODV)* en *Toeslagen* stellen we voor om de betrokken kosten ook in de toekomst in functie van de afgenomen hoeveelheid actieve energie (kWh) te blijven aanrekenen. Op deze manier behoudt de tariefstructuur een prikkel tot rationeel energiegebruik.^{26,27}

De capaciteitsterm die vandaag al aanwezig is in de tariefstructuur voor piekgemeten klanten vinden we terug bij de component *Onderschreven & bijkomend vermogen*. Deze component maakt vandaag het zogenaamde basistarief voor het gebruik van het net uit, en de hieraan toegekende kosten²⁸ worden in hoofdzaak aangerekend aan de netgebruiker op basis van zijn maximum kwartiervermogen van de laatste 12 maanden of m.a.w. op basis van zijn jaarpiek ($kW_{\max/\text{jaar}}$).

Op dit basistarief worden vandaag een aantal flankerende maatregelen toegepast. De specifieke modaliteiten hiervan verschillen beduidend tussen Eandis en Infrax:

- Enkel Eandis maakt gebruik van een afvlakkingscoëfficiënt (E1) die, na toepassing op de jaarpiek, een relatief sterkere afvlakking teweeg brengt bij grotere piekvermogens.
- Alle distributienetbeheerders hanteren een maximumtarief (€/kWh). Indien de eenheidsprijs voor het basistarief – berekend op basis van de tariefdragers $kW_{\max/\text{jaar}}$ en kWh en vervolgens uitgedrukt in €/kWh – groter is dan het maximumtarief, dan wordt het maximumtarief toegepast. Dit is typisch het geval bij netgebruikers met een relatief hoog piekvermogen en slechts een beperkte afname. De specifieke invulling van het maximumtarief verschilt tussen Eandis en Infrax.²⁹

De toepassing van deze maatregelen zorgt voor een zekere herverdeling van de kosten tussen de netgebruikers in eenzelfde klantengroep.

De kosten toegewezen aan de tariefcomponent *Meet- en telactiviteit*³⁰ worden aangerekend aan de netgebruiker op basis van een vaste term per jaar (€/jaar), waarvan de hoogte wordt bepaald door het type meter waarover de piekgemeten klant beschikt (AMR of MMR). Na de oprichting van de databeheerder, conform het ontwerpdecreet digitale meters³¹, zullen deze kosten hoofdzakelijk verrekend worden via de databeheertarieven vermits zij gerelateerd zijn aan de activiteiten van de databeheerder eerder dan van de netbeheerder. In de toekomst zal de component Meet- en telactiviteit dus mogelijk uit de tariefstructuur verdwijnen.

²⁶ Art. 4.1.32, §1, 16° Energiedecreet bepaalt dat de structuur van de tarieven niet alleen het rationeel gebruik van infrastructuur maar ook het rationeel gebruik van energie moet bevorderen.

²⁷ Noteer dat we voorstander zijn om de kosten voor de openbaredienstverplichtingen die worden opgelegd door of krachtens het Energiedecreet, en die niet worden gefinancierd door belastingen, taksen, subsidies, bijdragen en heffingen, niet langer te verrekenen in de nettarieven en zodoende het aandeel van de niet-netgebonden kosten in het nettatarief te reduceren. Zie in dat verband bijvoorbeeld [ADV-2015-05](#), p. 2-3.

²⁸ Dit zijn de kosten voor netstudies, de algemene beheerskosten (excl. systeembeheer), de afschrijvingen, de financieringskosten, de onderhoudskosten en de vennootschapsbelasting.

²⁹ Het maximumtarief bij Eandis is hoger, niet van toepassing op de klantengroep Trans HS en bij de berekening wordt enkel de afname tijdens normale uren (dag) in rekening genomen, i.t.t. de volledige afname bij Infrax, waarbij het maximumtarief eveneens op de klantengroep Trans HS wordt toegepast.

³⁰ Dit zijn de kosten verbonden aan de activiteit van het meten, met inbegrip van de verzameling, validatie en transmissie van de meetgegevens.

³¹ Ontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 7.1.1, 7.1.2, 7.1.5, en 13.2.1 van hetzelfde decreet (Parl.St. VI.Parl. 1654 (2017-2018) nr. 1).

Zowel de kosten toegewezen aan de tariefcomponent *Systeemdiensten*³², als aan de component *Netverliezen*³³ worden vandaag aangerekend in functie van de afgenomen hoeveelheid actieve energie (kWh).

Het tarief voor de aanrekening van de kosten onder de tariefcomponent *Reactieve energie* is tenslotte een overschrijdingstarief, dat enkel toegepast wordt wanneer de afgenomen hoeveelheid reactieve energie een bepaalde drempel – uitgedrukt in verhouding tot de hoeveelheid afgenomen actieve energie – overschrijdt. Het tarief (€/kVARh) moet door de netgebruiker enkel betaald worden op de hoeveelheid reactieve energie (|inductief| + |capacitief|) die bovenop de forfaitair toegelaten afname werd afgenomen in de betreffende maand. Voor deze laatste tariefcomponent worden in voorliggende consultatie geen voorstellen opgenomen. Gegeven de huidige onduidelijkheid over de mogelijke impact van de Netwerkkodes³⁴ op de aanrekening van het reactief vermogen door Elia op de koppelpunten met het distributienet, wachten we eerst de verdere evoluties in dit kader af.³⁵

3.2. Periodiek tarief voor injectie

De huidige tariefcomponenten en tariefdragers voor injectie door piekgemeten klanten worden weergegeven in Tabel 2.

Tabel 2. Huidige tariefcomponenten en tariefdragers voor injectie door piekgemeten klanten op Trans HS, > 26-36 kV, 26-1 kV, Trans LS en LS

	TARIEFCOMPONENT	TARIEFDRAGER
NETGEBONDEN TARIEVEN	Tarief gebruik van het net	
	Tarief systeemdiensten	€/kWh
	Tarief meet- & telactiviteit	AMR of MMR €/jaar
	Tarief ondersteunende diensten	
	Netverliezen	€/kWh
	Toeslagen	€/kWh

* Na oprichting databeheerder: kosten databeheerder → databeheertarieven

Bij de huidige tarieven voor injectie is geen capaciteitsterm van toepassing. De tariefdragers voor injectie zijn enkel de hoeveelheid geïnjecteerde actieve energie (kWh) – dit voor de tariefcomponenten *Systeemdiensten*, *Netverliezen* en *Toeslagen* – en een jaarlijkse vaste term (€/jaar) voor aanrekening van de kosten toegewezen aan de component *Meet- en telactiviteit*. Zoals hierboven reeds opgemerkt, zal deze laatste component in de toekomst mogelijk uit de tariefstructuur verdwijnen, n.a.v. de komst

³² Dit zijn de kosten voor het systeembeheer, de afschrijvingen en de financiering van de activa voor het beheer van het systeem.

³³ Dit zijn de aankoopkosten voor het verlies aan energie tijdens de distributie.

³⁴ Zie Netwerk Codes Requirements for Generators, Demand Connection Code en System Operation Guideline.

³⁵ Zie in dat opzicht het CREG besluit tot vaststelling van de tariefmethodologie voor het elektriciteits-transmissienet en voor de elektriciteitsnetten met een transmissiefunctie voor de regulatorische periode 2020-2023 (p. 78) en de Elia Study on the future design of the ancillary service of voltage and reactive power control (§8.3).

van de databeheerder. Er worden vandaag geen kosten gerelateerd aan de dienst voor het reactief vermogen aangerekend via het injectietarief.

3.3. Doorrekening transmissiekosten

De huidige tariefcomponenten en tariefdragers voor doorrekening van transmissiekosten aan piekgemeten klanten worden weergegeven in Tabel 3.

Tabel 3. Huidige tariefcomponenten en tariefdragers voor doorrekening transmissiekosten aan piekgemeten klanten op Trans HS, > 26-36 kV, 26-1 kV, Trans LS en LS

TARIEFCOMPONENT	TARIEFDRAGER	
Tarief beheer & ontwikkeling van netwerkinfrastructuur	jaarpiek (incl. toepassing gelijktijdigheidscoëfficiënt en reductiecoëfficiënt bij Eandis en Infrac)	€/kW _{max/jaar}
Tarief beheer elektrisch systeem		€/kWh
Tarief aanvullende afname reactieve energie		€/kWh
Tarief vermogensreserve & blackstart		€/kWh
Tarief marktintegratie		€/kWh
Toeslagen		€/kWh
	<i>begrensd tot maximumtarief</i>	€/kWh

De kosten voor het gebruik van het transmissienet worden vandaag door de distributienetbeheerder doorgerekend aan de netgebruiker op basis van de jaarpiek (kW_{max/jaar}) en de afgenomen hoeveelheid actieve energie (kWh). Op de capaciteitsterm bij de tariefcomponent *Beheer & ontwikkeling van de netwerkinfrastructuur* wordt door zowel Eandis als Infrac een gelijktijdigheidscoëfficiënt toegepast en een reductiecoëfficiënt bij de klantengroepen Trans HS, > 26-36 kV, 26-1 kV en Trans LS.

Gelijkaardig aan de werkwijze bij het basistarief voor afname wordt bij de doorrekening van de transmissiekosten door alle netbeheerders een maximumtarief gehanteerd. Dit maximumtarief, uitgedrukt in €/kWh, wordt toegepast van zodra het lager uitvalt dan de eenheidsprijs – berekend op basis van de tariefdragers kW_{max/jaar} en kWh en vervolgens uitgedrukt in €/kWh – voor alle transmissiekosten samen, waarbij voor de tariefcomponent toeslagen enkel rekening wordt gehouden met de toeslag ODV – *financiering van de maatregelen ter bevordering van REG*.

4. Voorgestelde nieuwe tariefstructuur voor piekgemeten klanten

Hieronder lichten we de principes van de tariefstructuur toe, zoals we deze vanaf 2021 wensen te implementeren, en motiveren we de voorgestelde wijzigingen. Zoals hierboven al vermeld, behouden we in onze voorstellen de huidige wijze van aanrekening voor zowel de niet-netgebonden kosten als – hetzij voorlopig – de kosten toegewezen aan de tariefcomponent *Reactieve energie*. Verder veronderstellen we dat de kosten toegewezen aan de tariefcomponent *Meet- en telactiviteit* niet langer aangerekend worden via de nettarieven, maar via de databeheertarieven.

4.1. Periodiek tarief voor afname

De voorgestelde tariefcomponenten en tariefdragers voor afname door piekgemeten klanten worden weergegeven in Tabel 4.

Tabel 4. Voorgestelde tariefcomponenten en tariefdragers voor afname door piekgemeten klanten op Trans HS, > 26-36 kV, 26-1 kV, Trans LS en LS

	TARIEFCOMPONENT	VERDELING NETKOSTEN	TARIEFDRAGER		
NETGEBONDEN TARIEVEN	Tarief netgebruik			BASISTARIEF	
		50%	toegangsvermogen		€/kVA
		x%	maandpiek		€/kW _{max/maand}
			overschrijdingstarief TV		€/kW
		(50 - x)%	ToU piek		€/kW _{max/ToU}
			begrensd tot max.tarief		€/kWh
	Reactieve energie		overschrijdingstarief		€/kVARh
	Tarief ODV				€/kWh
Toeslagen			€/kWh		

We stellen voor om het **basistarief een ruimere invulling** te geven en in dit tarief niet enkel de kosten toegewezen aan de huidige tariefcomponent *Onderschreven & bijkomend vermogen* onder te brengen, maar ook de – qua aandeel weliswaar beperktere – kosten inzake *Systeemdiensten* en *Netverliezen*. Op deze manier omvat het basistarief alle netgebonden kosten gerelateerd aan de afname van actieve energie³⁶, hetgeen de eenvoud van de tariefstructuur ten goede komt. We duiden deze allesomvattende tariefcomponent aan met *Tarief netgebruik*.

Vanuit het streven naar kostenreflectiviteit en een efficiënt gebruik van het net (cf. supra) willen we dit basistarief omvormen tot een zuiver capaciteitstarief. We stellen voor de aan het basistarief toegewezen kosten aan te rekenen op basis van een combinatie van **3 verschillende capaciteitsgerelateerde tariefdragers**: het toegangsvermogen (TV – kVA), de maandpiek (MP – kW_{max/maand}) en de Time-of-Use piek (ToU piek – kW_{max/ToU}). We bespreken de keuze voor elk van deze tariefdragers in meer detail hieronder.

Tot slot wensen we de **flankerende maatregelen** die vandaag van toepassing zijn op de component *Onderschreven en bijkomend vermogen*, meer bepaald de afvlakkingscoëfficiënt (E1) en het maximumtarief, in hun huidige vorm **af te schaffen**. O.w.v. de sterk verschillende toepassingmodaliteiten bij Eandis vs. Infrac, het bestaan van meerdere flankerende maatregelen en de algehele complexiteit ervan, zijn we van oordeel dat we hierdoor de transparantie en eenvoud van de tariefstructuur kunnen verhogen. Bovendien menen we dat deze structurele flankerende maatregelen de vooropgestelde streefdoelen van kostenreflectiviteit en efficiënt gebruik van het net minder ondersteunen. Zoals verder toegelicht in Sectie 4.4, erkennen we wel de nood aan overgangsmaatregelen bij de invoering van de nieuwe tariefstructuur en toetsen we daarom graag de denkpiste van een nieuw, tijdelijk maximumtarief af.

4.1.1. Toegangsvermogen

³⁶ Het voorstel voor een allesomvattend basistarief werd reeds geformuleerd in CONS-2016-05, met dat verschil dat ook de kosten inzake Meet- en telactiviteit hier werden ondergebracht.

We introduceren in de tariefstructuur de tariefdrager toegangsvormogen. Het **toegangsvormogen**, uitgedrukt in **kVA**, is de capaciteit die de netgebruiker *ex ante* reserveert – in functie van zijn verwachte jaarpijk – bij de distributienetbeheerder. Het door de netgebruiker gereserveerde vormogen moet steeds kleiner of gelijk zijn aan zijn aansluitingsvormogen³⁷.

We kiezen ervoor deze *ex ante* capaciteits-gerelateerde tariefdrager in te voeren in de tariefstructuur omdat we van oordeel zijn dat het toegangsvormogen, in vergelijking met andere capaciteits-gerelateerde tariefdragers, een aantal specifieke voordelen biedt:

- Het toegangsvormogen stelt de distributienetbeheerder in staat zijn net te dimensioneren in functie van de werkelijke behoeften van zijn klanten. In geval de netgebruiker kiest voor een toegangsvormogen lager dan zijn aansluitingsvormogen, komt bovendien capaciteit vrij voor andere netgebruikers en kunnen onnodige netinvesteringen vermeden worden;
- Het toegangsvormogen reflecteert best de *ex ante* gemaakte kosten inzake netdimensionering, die onafhankelijk zijn van het effectieve gebruik van het net, en kan zodoende de kostenreflectiviteit verhogen.

We verkiezen de tariefdrager toegangsvormogen boven de tariefdrager aansluitingsvormogen³⁸ omdat:

- Het toegangsvormogen een bewuste keuze inhoudt van de netgebruiker, waardoor overdimensionering – met als gevolg een inaccuratere netdimensionering – naar verwachting minder frequent zal voorkomen. Merk op dat, daar waar voor netgebruikers aangesloten op het midden- of hoogspanningsnet het aansluitingsvormogen wordt vastgelegd in het aansluitingscontract, en bijgevolg vandaag al een keuze van de klant inhoudt, het aansluitingsvormogen bij netgebruikers aangesloten op het laagspanningsnet automatisch gelijk wordt gesteld aan het vormogen waarvoor de aansluiting beveiligd wordt door de automaat of de smeltzekering³⁹.
- Het toegangsvormogen meer garantiemogelijkheden inhoudt voor de netgebruiker; hij betaalt immers voor de gereserveerde capaciteit. De distributienetbeheerder is niet in staat voor al zijn klanten simultaan een volledige beschikbaarheid van het aansluitingsvormogen te garanderen; i.f.v. het gekozen (meestal lagere) toegangsvormogen kan dergelijke garantie in normale uitbatingsomstandigheden van het net wel nagestreefd worden. .

We stellen voor om 50% van de kosten toegewezen aan het tarief netgebruik aan te rekenen via het toegangsvormogen (kVA).

Bij de invoering van het concept toegangsvormogen moeten in het TRDE afspraken vastgelegd worden omtrent de voorwaarden tot wijziging ervan. Om het toegangsvormogen als een betrouwbare basis te kunnen gebruiken voor netdimensionering, is het hierbij belangrijk dat de netgebruiker wordt gestimuleerd zijn toegangsvormogen maximaal af te stemmen op zijn werkelijke noden en dat aanpassingen in functie van fluctuerende seizoensnoden vermeden worden. Naast deze

---

³⁷ Gedefinieerd in het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit (hierna 'TRDE') als "*het maximaal vormogen, vermeld in het aansluitingscontract en uitgedrukt in kilovoltampère (kVA) of megavoltampère (MVA), waarover de gebruiker van het elektriciteitsdistributienet of gesloten distributienet voor elektriciteit mag beschikken door middel van zijn aansluiting*".

³⁸ In CONS-2016-05 stelden we voor om het allesomvattend basistarief aan te rekenen deels op basis van de tariefdrager aansluitingsvormogen (kVA).

³⁹ Conform de ontwerptekst TRDE opgenomen in CONS-2018-06 inzake de herziening van het TRDE en TRDG, art. 2.2.2.

wijzigingsvoorwaarden zal in het TRDE ook de procedure tot wijziging van het toegangsvermogen nog verder uitgewerkt moeten worden.

4.1.2. Maandpiek

We introduceren in de tariefstructuur de tariefdrager **maandpiek**. De maandpiek, uitgedrukt in **kW**, is het *ex post* bepaalde maximale actief kwartiervermogen per maand.

We verkiezen de tariefdrager maandpiek boven de in de huidige tariefstructuur van toepassing zijnde tariefdrager jaarpiek⁴⁰ omdat:

- Het hierboven geïntroduceerde toegangsvermogen bij een correcte dimensionering qua hoogte naar verwachting zal aanleunen bij de jaarpiek en – net als de tariefdrager jaarpiek – een stimulans geeft om deze af te vlakken;
- De maandpiek flexibeler is, omdat deze tariefdrager een stimulans geeft om iedere maand opnieuw de maximale piek te beperken en een gedragswijziging de maand nadien al effect heeft op de netfactuur. Bij de huidige jaarpiek daarentegen draagt een netgebruiker met een occasionele piek de factuurverhoging gedurende 12 maanden mee.

We wensen het tarief maandpiek toe te passen op de hoogst gemeten piek; niet op de 11de hoogst gemeten piek⁴¹ van de maand. We zijn van oordeel dat vanuit het oogpunt van kostenreflectiviteit een tarifiering op basis van de hoogste piek de meest correcte prikkel geeft en menen dat de keuze voor een tarifiering op basis van de 11de piek mogelijk ongewenste sturingseffecten teweeg kan brengen, aangezien deze tegemoetkomt aan netgebruikers met een onevenwichtig afnameprofiel t.v.v. netgebruikers met een vlak afnameprofiel, waarbij de correlatie tussen de hoogste en 11de piek immers groot is. Bovendien stellen we vast dat de 11de piek algemeen beschouwd – i.e. over alle piekgemeten klanten heen – een gelijkaardige gelijktijdigheid vertoont met de systeempiek als de hoogste piek waardoor, vanuit het opzicht van netefficiëntie, de 11de piek geen meerwaarde biedt t.o.v. de hoogste piek.

We stellen tenslotte voor om in eerste instantie – meer bepaald in afwachting van de activatie van de derde tariefdrager ToU piek (cf. infra) – 50% van de kosten toegewezen aan het tarief netgebruik aan te rekenen via de maandpiek (kVA). Nadien willen we deze kosten spreiden, volgens een op dat moment te bepalen verdeling, over de maand- en ToU piek. Op deze manier bekomen we een evenwicht tussen de aanrekening van kosten via *ex ante* vs. *ex post* capaciteits-gerelateerde tariefdragers.

4.1.3. Overschrijdingstarief

De invoering van de tariefdrager toegangsvermogen impliceert de introductie van een **overschrijdingstarief**. Zonder afstraffing bij overschrijding van het toegangsvermogen is de kans immers reëel dat elke netgebruiker zijn toegangsvermogen instelt op 0 kVA. We stellen voor om dit overschrijdingstarief onmiddellijk en volledig aan te rekenen in de maand waarin de overschrijding heeft plaatsgevonden, op het verschil, uitgedrukt in **kW**, tussen de gemeten maandpiek (cf. infra) en

---

⁴⁰ Ook in CONS-2016-05 stelden we voor om het allesomvattend basistarief aan te rekenen deels op basis van de huidige tariefdrager onderschreven vermogen ($kW_{\max/\text{jaar}}$).

⁴¹ In de huidige tariefstructuur van de transmissienettarieven wordt het tarief maandpiek toegepast op de 11de hoogst gemeten piek van de maand.

het toegangsvermogen (MP-TV).⁴² Hierbij zal het overschrijdingstarief hoger zijn dan het jaarlijks tarief toegangsvermogen, teneinde de netgebruikers aan te zetten tot een correcte dimensionering van hun toegangsvermogen. Het overschrijdingstarief geeft op deze manier een sterk signaal aan de netgebruiker: het effect van de overschrijding is onmiddellijk voelbaar op zijn netfactuur en elke overschrijding wordt afgestraft⁴³. We erkennen dat deze wijze van aanrekening tot een disproportionele boete kan leiden in geval een netgebruiker, zich niet bewust van zijn structureel te laag toegangsvermogen, na een 1ste overschrijding niet onmiddellijk reageert – en dus geen aanvraag tot verhoging van zijn toegangsvermogen indient – en hierdoor herhaaldelijk in de daaropvolgende maanden opnieuw tegen een afstraffing aankijkt. We denken echter dat de distributienetbeheerders, zeker in de periode onmiddellijk volgend op de invoering van de nieuwe tariefstructuur, een rol kunnen spelen in het actief opsporen en waarschuwen van dergelijke ‘onwetende’ klanten en overwegen ook overgangsmodaliteiten te voorzien ten einde het financiële risico van de netgebruikers in deze periode in te perken.

Vraag:

Acht u de bepaling van overgangsmodaliteiten m.b.t. de toepassing van het overschrijdingstarief noodzakelijk om het financiële risico van de netgebruiker in te perken in de eerste periode na invoering van de nieuwe tariefstructuur?

4.1.4. Time-of-Use piek

We introduceren in de tariefstructuur tenslotte de tariefdrager **Time-of-Use (ToU) piek**. Onder ToU piek, uitgedrukt in **kW**, verstaan we hier het *ex post* bepaalde maximale actief kwartiervermogen in een vooraf vastgelegde ToU periode(n), per maand. De ToU piek zal bijgevolg steeds kleiner of gelijk zijn aan de maandpiek. Noteer dat ook in de huidige tariefstructuur een ToU prikkel is opgenomen, d.m.v. het dag- vs. nachttarief. Dit tarief is vandaag weliswaar verbruiksgerelateerd; bij overstap naar een zuiver capaciteitsgebaseerd basistarief vervalt het bijgevolg automatisch⁴⁴.

Bovenop de tariefdragers toegangsvermogen en maandpiek, die de netgebruiker een globale stimulans geven tot afvlakking van zijn hoogste piek, kan de ToU piek hem bijkomend aanzetten om vooral tijdens perioden waarin het net zwaar belast wordt – i.e. perioden waarin ook op niveau van de koppelpunten een piek waarneembaar is – zijn individuele piek te reduceren. Een effectieve ToU prikkel kan op deze manier bijdragen tot een betere benutting van de netinfrastructuur en kan de nood aan bijkomende netinvesteringen inperken.

De ToU prikkel die we voorstellen is een algemene, eenvormige prikkel voor elke piekgemeten klant. De pieken op niveau van de koppelpunten op het Vlaamse distributienet vertonen globaal gezien een beduidende correlatie, hetgeen de invoering van een uniforme ToU – d.w.z. met dezelfde ToU perioden en hetzelfde ToU tarief voor elke netgebruiker, onafhankelijk van de locatie van zijn

⁴² O.w.v. het feit dat de tariefdrager toegangsvermogen enerzijds wordt uitgedrukt in de eenheid kVA en de tariefdrager maandpiek en het overschrijdingstarief anderzijds worden uitgedrukt in de eenheid kW, zal een omrekening nodig zijn ten einde het toegangsvermogen en de maandpiek t.o.v. elkaar te kunnen vergelijken en hierop – indien van toepassing – het overschrijdingstarief te berekenen. Hiertoe is een assumptie over cos phi noodzakelijk.

⁴³ Dit i.t.t. de methodiek van toepassing in de huidige tariefstructuur van de transmissienettarieven, waarbij de overschrijding (kW) gedurende 12 maanden wordt meegedragen – en daaropvolgende overschrijdingen van beperktere aard hierdoor niet dadelijk voelbaar zijn in de netfactuur – en de boete (€/kW) gespreid over 12 maanden wordt aangerekend.

⁴⁴ Voor de niet-netgebonden kosten inzake ODV – waarvan we voorstellen om deze ook in de toekomst in functie van de afgenomen hoeveelheid actieve energie (kWh) te blijven aanrekenen (cf. supra) – zijn dag- en nachttarief vandaag al aan elkaar gelijk gesteld bij de piekgemeten klanten.

aansluiting – ons inziens verantwoord en effectief maakt. De ToU die we wensen te introduceren is bovendien statisch: we willen zowel de verschillende ToU perioden (seizoen, werk- vs. weekenddagen, piekuren,...) als het van toepassing zijnde ToU tarief ($\text{€}/\text{kW}_{\text{max/ToU}}$) op voorhand bepalen, ten einde de voorspelbaarheid van het nettatarief te bewaken.

Ondanks de bovenvermelde voordelen van de tariefdrager ToU piek, stellen we voor deze niet onmiddellijk te activeren bij invoering van de nieuwe tariefstructuur. We menen dat we op dat moment over onvoldoende gegevens zullen beschikken over het gedrag van – zowel piekgemeten als niet-piekgemeten – netgebruikers, waardoor de identificatie van de meest geschikte ToU perioden moeilijk zal zijn en het risico op introductie van een verkeerde prikkel te groot. Meer specifiek hebben we nood aan:

- Gegevens m.b.t. wat zich onderliggend aan de piekbelasting op het koppelpunt afspeelt, om inzicht te verwerven in:
  - Het gedrag van niet-piekgemeten klanten en de impact hiervan op niveau van het koppelpunt. Digitale meters zullen hiertoe mogelijkheden bieden;
  - De impact van dynamische energieprijzen en de mogelijke interactie hiervan met een ToU prikkel in de distributienettarieven, alsook de impact hiervan op niveau van het koppelpunt.
- Gegevens m.b.t. de gedragswijziging van piekgemeten klanten t.g.v. de invoering van de nieuwe tariefstructuur met daarin een verhoogd aandeel van de capaciteitsterm, omdat op voorhand niet gekend is:
  - Hoe de netgebruikers hun toegangsvermogen zullen instellen;
  - Of de netgebruikers hun pieken zullen afvlakken t.g.v. de opgedreven capaciteitsprikkel en zo ja, of de verschuiving van hun verbruik zal plaatsvinden naar piekmomenten voor het koppelpunt.
- Kennis over de verdere evoluties inzake de ontwikkeling van een markt voor ondersteunende diensten voor het oplossen van specifieke, lokale netproblemen.

Omwille van deze onzekerheden stellen we voor om bij invoering van de nieuwe tariefstructuur de ToU perioden nog niet te specificeren en voorlopig geen kosten, toegewezen aan het tarief netgebruik, aan te rekenen op basis van de 3de tariefdrager ($x\% = 0$).

Vragen:

- Wanneer acht u het moment geschikt om de derde tariefdrager ToU piek te activeren?
- Moet de activatie van de tariefdrager ToU piek bij de piekgemeten klanten met een grootverbruiksmeterinrichting en/of piekgemeten klanten die beschikken over een aansluiting met een decentrale productie-eenheid met een maximaal AC-vermogen groter dan 10 kVA volgens u samengaan met de introductie van een gelijkaardige ToU prikkel bij de klanten met een kleinverbruiksmeterinrichting? Zo ja, moeten beiden op eenzelfde moment geactiveerd worden?

4.2. Periodiek tarief voor injectie

De voorgestelde tariefcomponenten en tariefdragers voor injectie door piekgemeten klanten worden weergegeven in Tabel 5.

Tabel 5. Voorgestelde tariefcomponenten en tariefdragers voor injectie door piekgemeten klanten op Trans HS, > 26-36 kV, 26-1 kV, Trans LS en LS

	TARIEFCOMPONENT	TARIEFDRAGER
NET- GEBONDEN TARIEVEN	Tarief netgebruik	
		Δ maandpiek (enkel indien $MP_{injectie} > MP_{afname}$)
		€/kW _{max/maand}
	Toeslagen	€/kWh

Naar analogie met de nieuwe tariefstructuur voor afname, stellen we ook hier voor om de kosten toegewezen aan de huidige tariefcomponenten *Systeemdiensten* en *Netverliezen* samen onder te brengen in de nieuwe, allesomvattende tariefcomponent *Tarief netgebruik*.

Ook voor injectie willen we het Tarief netgebruik omvormen van een kWh-gebaseerd tarief naar een capaciteitstarief. We stellen voor de aan deze tariefcomponent toegewezen kosten aan te rekenen op basis van het **verschil (kW) tussen de maandpiekinjectie en de maandpiekafname**, enkel en alleen wanneer de maandpiekinjectie de maandpiekafname overtreft. We zijn van oordeel dat dit een correctere tariefdrager is dan de tariefdrager maandpiekinjectie, omdat rekening wordt gehouden met wat de netgebruiker al betaalt voor zijn capaciteitsgebruik via zijn afnametarief.

4.3. Doorrekening transmissiekosten

De voorgestelde tariefcomponenten en tariefdragers voor doorrekening van transmissiekosten aan piekgemeten klanten worden weergegeven in Tabel 6.

Tabel 6. Voorgestelde tariefcomponenten en tariefdragers voor doorrekening transmissiekosten aan piekgemeten klanten op Trans HS, > 26-36 kV, 26-1 kV, Trans LS en LS

TARIEFCOMPONENT	VERDELING NETKOSTEN	TARIEFDRAGER
Tarief beheer & ontwikkeling van netwerkinfrastructuur		
	50%	toegangsvermogen €/kVA
		overschrijdingstarief TV €/kW
	(50-x)%	maandpiek €/kW _{max/maand}
	x%	ToU piek €/kW _{max/ToU}
Tarief beheer elektrisch systeem		€/kWh
Tarief aanvullende afname reactieve energie		€/kWh
Tarief vermogensreserve & blackstart		€/kWh
Tarief marktintegratie		€/kWh
Toeslagen		€/kWh
		<i>begrensd tot max.tarief</i> €/kWh

We stellen voor om, net als vandaag het geval is, de tariefdragers te aligneren met de tariefstructuur van de transmissienettarieven en enkel die componenten op basis van capaciteits-gerelateerde tariefdragers door te rekenen, die ook Elia op basis van een capaciteitsterm aanrekent aan de distributienetbeheerders.

We stellen voor om de tariefcomponent *Beheer & ontwikkeling van de netwerkinfrastructuur* aan te rekenen op basis van dezelfde tariefdragers als bij het basistarief afname: het toegangsvermogen (kVA), de maandpiek ($kW_{\max/\text{maand}}$) en de Time-of-Use piek ($kW_{\max/\text{ToU}}$). Hierbij voorzien we ook een gelijkaardige verdeling van de aan deze component toegewezen kosten over de 3 tariefdragers: 50% TV – (50-x)% MP – x% ToU piek. De invoering van de tariefdrager toegangsvermogen impliceert ook hier de introductie van een **overschrijdingstarief**. Dezelfde principes als beschreven in Sectie 4.1.4 zullen hierop van toepassing zijn.

Voor alle andere tariefcomponenten wensen we de afgenomen hoeveelheid actieve energie (kWh) als tariefdrager te behouden.

4.4. Flankerende maatregelen

Zoals beschreven in Sectie 3, werden in de huidige tariefstructuur voor distributie een aantal flankerende maatregelen opgenomen: de afvlakkingscoëfficiënt, weliswaar enkel van toepassing bij Eandis, en het maximumtarief, van toepassing op het basistarief afname. Ook voor de doorrekening van de transmissiekosten bestaan in de huidige tariefstructuur flankerende maatregelen door de toepassing van een gelijktijdigheidscoëfficiënt, een reductiecoëfficiënt en een maximumtarief. Een aanzienlijk deel van de piekgemeten klanten geniet vandaag van één of meer van deze maatregelen.

O.w.v. de sterk verschillende toepassingsmodaliteiten bij Eandis vs. Infrac, de geringe transparantie ervan naar herverdelingseffecten toe én de vaststelling dat een verderzetting van deze structurele maatregelen de door de nieuwe tariefstructuur verwachte vooruitgang inzake kostenreflectiviteit deels teniet zou doen, stellen we voor de afvlakkingscoëfficiënt, de reductiecoëfficiënt en het maximumtarief in zijn huidige vorm af te schaffen.⁴⁵

We begrijpen echter dat de invoering van de nieuwe tariefstructuur die we hierboven voorstellen een significante impact kan hebben op klanten – zowel in positieve als in negatieve zin – en dat een beperkt aantal netgebruikers bij ongewijzigd gedrag mogelijk zelfs met een verveelvoudiging van de huidige netfactuur kan geconfronteerd worden. Het is enerzijds zo dat de distributienetgebruikers op geen enkele wijze een juridische indicatie hebben gekregen dat hun tarieven voor altijd ongewijzigd zullen blijven. Er is hoogstens sprake van economische stabiliteit. Anderzijds, om dergelijke plotse, extreme tariefschokken te mitigeren, toetsen we graag de denkpiste van een nieuw, tijdelijk maximumtarief/plafond af.⁴⁶

We beschouwen de invoering van dergelijk maximumtarief als een overgangsmaatregel, bij voorkeur van toepassing tijdens 1 reguleringsperiode (2021-....), en beogen de maatregel bijgevolg af te schaffen naar de daaropvolgende reguleringsperiode toe. We menen dat we op deze manier netgebruikers de nodige tijd geven om investeringen of gedragswijzigingen door te voeren om zo eventuele, sterk negatieve effecten op hun netfactuur in te perken.

---

⁴⁵ Ook in CONS-2016-05 stelden we al de afschaffing van de huidige flankerende maatregelen voor.

⁴⁶ In het verleden heeft het Hof van beroep te Brussel bijvoorbeeld aanvaard dat het vermijden van tariefschokken een wijziging van de distributienettarieven kon verantwoorden (Brussel, 26 juni 2012, De Meester / CREG). De CREG had in de voormelde zaak een deel van de kosten van de ODV's inzake GSC's anticipatief in de tarieven verwerkt, zonder op het einde van de lopende tariefperiode te wachten, om de verhoging van de tarieven progressief te maken.

We stellen voor om, naar analogie met de huidige tariefstructuur, het maximumtarief voor afnameklanten uit te drukken in €/kWh. Het maximumtarief uitdrukken in €/kW zou niet effectief zijn omdat de netgebruikers waarvan we verwachten dat hun factuur bij ongewijzigd gedrag relatief het meest zou toenemen – dit zijn vaak netgebruikers met een beperkte afname (kWh) en benutting (kWh/kW) – per kW niet meer betalen in de nieuwe tariefstructuur dan andere netgebruikers, terwijl dit per kWh wel duidelijk het geval is. Voor injectieklanten wensen we, net als vandaag, geen maximumtarief in te voeren.

We stellen voor om een apart maximumtarief te voorzien van toepassing op het tarief netgebruik afname⁴⁷ enerzijds en op de doorrekening van de transmissiekosten anderzijds en streven voor beiden – voor zover dit de effectiviteit van het plafond niet teniet doet – naar de bepaling van 1 uniforme plafondhoogte voor alle netbeheerders.

We willen de hoogte van het maximumtarief bij ingang van de nieuwe tariefstructuur zodanig instellen dat, i.t.t. vandaag, slechts een beperkt aantal netgebruikers ervan geniet en de herverdelende effecten hierdoor beperkt blijven. We beogen met de maatregel, in de mate van het mogelijke, vooral en alleen die netgebruikers te bereiken die na invoering van de nieuwe tariefstructuur meer dan een verdubbeling van hun netfactuur ervaren. Om de prikkel tot gedragswijzing en investering voldoende hoog te houden, stellen we bovendien voor om de hoogte van het plafond jaarlijks significant op te trekken⁴⁸. We wensen de hoogte van het plafond voor alle jaren in de reguleringsperiode op voorhand vast te leggen rekening houdende met deze overwegingen.

Tot slot stellen we voor om het maximumtarief, naar analogie met de huidige tariefstructuur, niet toe te passen op noodvoedingen. Noodvoedingen kennen typisch een zeer laag verbruik en slechts exceptioneel een piek waardoor ze mogelijk geen, en alleszins een beperkt nettatarief betalen. Door invoering van de ex ante tariefdrager toegangsvermogen zullen zij in de nieuwe tariefstructuur wel een 'vaste' bijdrage in de netkosten leveren, die echter door toepassing van het maximumtarief zeer waarschijnlijk weer ongedaan zou gemaakt worden. Noteer dat in geval een noodvoeding een piek trekt, uiteraard ook de hierboven beschreven tariefdragers en gerelateerde tarieven (MP/ToU piek/overschrijdingstarief) van toepassing zullen zijn.

Vraag:

Hoe lang denkt u dat een maximumtarief als overgangsmaatregel noodzakelijk is?

⁴⁷ M.u.v. het overschrijdingstarief.

⁴⁸ Deze jaarlijkse verhoging is verschillend van de jaarlijkse indexatie die bij het huidig maximumtarief plaatsvindt en heeft tot doel het aantal netgebruikers dat geniet van de flankerende maatregel geleidelijk aan af te bouwen.